

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

23 januari 2003

B5-0054/2003 }
B5-0056/2003 }
B5-0057/2003 }
B5-0058/2003 }
B5-0062/2003 }RC1/rev

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 37, lid 4 van het Reglement door

- Concepció Ferrer, Agnes Schierhuber en Anders Wijkman, namens de PPE-DE-Fractie
- Francisca Sauquillo Pérez del Arco, Glenys Kinnock en Margrietus J. van den Berg, namens de PSE-Fractie
- Colette Flesch, Marieke Sanders-ten Holte en Elly Plooij-van Gorsel, namens de ELDR-Fractie
- Monica Frassoni, Carlos Bautista Ojeda, Paul A.A.J.G. Lannoye, Didier Rod, Heidi Anneli Hautala, Nelly Maes en Bart Staes, namens de Verts/ALE-Fractie
- Joaquim Miranda en Yasmine Boudjenah, namens de GUE/NGL-Fractie
- Sergio Berlato, namens de UEN-Fractie

ter vervanging van de ontwerpresoluties ingediend door de volgende fracties:

- PPE-DE (B5-0054/2003),
- ELDR (B5-0056/2003),
- UEN (B5-0057/2003),
- PSE (B5-0058/2003),
- Verts/ALE (B5-0062/2003),

over de honger in de wereld en het wegnemen van belemmeringen voor de handel met de armste landen

RC\487632NL.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev.

Resolutie van het Europees Parlement over de honger in de wereld en het wegnemen van belemmeringen voor de handel met de armste landen

Het Europees Parlement,

- gezien de campagne Africa Hunger Alert, die op 16 december 2002 door het World Food Programme (WFP) werd gestart,
 - gezien de conclusies van de Wereldtop van de Verenigde Naties, die van 10 tot 13 juni 2002 in Rome (Italië) werd gehouden,
 - gelet op verordening (EG) nr. 2820/98 van de Raad over een meerjarenschema van algemene tariefpreferenties (ATP) voor de periode 1 juli 1999 t/m 31 december 2001 als gewijzigd bij verordening 416/2001 van de Raad (het "alles behalve wapens"-initiatief),
 - gelet op de op 14 november 2001 door de Conferentie van ministers in Doha aangenomen verklaring,
 - gezien de goedkeuring van de Amerikaanse ontwerplandbouwwet ("Farm Bill"),
 - gezien het verslag van het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (United Nations Development Program, UNDP) over honger en ontwikkeling,
 - gezien het door de Afrikaanse Unie voorgestelde Nieuwe partnerschap voor de ontwikkeling van Afrika (New Partnership for Africa's Development, NEPAD),
 - gezien het op 4 december 2002 gepresenteerde plan van de Europese Unie om de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie aan de ontwikkelingslanden toegekende speciale en onderscheiden behandeling te versterken,
 - onder verwijzing naar het VN-verslag over voedselzekerheid in de ontwikkelingslanden, dat de speciale VN-gezant in maart 2002 aan de VN-mensenrechtencommissie heeft voorgelegd,
 - onder verwijzing naar het UNCTAD-verslag van 2002 over de minst ontwikkelde landen (MOL's) met als titel 'Ontsnappen aan de armoedeval',
- A. overwegende dat een groot aantal landen in Afrika, Azië en Midden-Amerika momenteel geconfronteerd wordt met rampzalige omstandigheden die voornamelijk worden veroorzaakt door veranderende weerspatronen, politieke instabiliteit, mislukken van het economisch beleid en HIV/aids,
- B. overwegende dat de omvang en ernst van de crisis ongekend is, zodat een nooit eerder vertoonde spoedige reactie vereist is, en dat de internationale gemeenschap bij het uitblijven daarvan niet meer in staat zal zijn deze dreigende rampen op te vangen,

RC\487632NL.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev.

- C. overwegende dat in het bijzondere geval van zuidelijk Afrika de traditionele humanitaire hulpverlening op dit moment geen kansen biedt, aangezien het vermogen van de regeringen in dit gebied om de gevolgen van de huidige humanitaire crisis op te vangen verzwakt is door de huidige en toekomstige effecten van de HIV/aids-pandemie, die een gehele generatie van volwassen arbeidskrachten bedreigt en miljoenen wezen in haar spoor achterlaat,
- D. overwegende dat uit het UNCTAD-verslag van 2002 over de MOL's blijkt dat het aantal mensen dat in extreme armoede leeft de afgelopen 30 jaar meer dan verdubbeld is, van 138 miljoen in de jaren 1960 tot 307 miljoen in 1990, en dat, indien de huidige tendens zich doorzet, het aantal mensen dat moet leven met minder dan één dollar per dag, zal opklimmen van 307 miljoen tot 420 miljoen in 2015,
- E. overwegende dat wereldwijd 900 mensen per dag van honger sterven, en dat 800 miljoen mensen, waaronder 300 miljoen kinderen, onvoldoende voedsel krijgen,
- F. overwegende dat de kloof tussen de armsten en de rijksten breder is geworden en, wat nog het ergste is, dat de kloof tussen de minst ontwikkelde landen (MOL) en andere ontwikkelingslanden sinds de jaren '90 nog groter is geworden,
- G. overwegende dat op de Wereldvoedselconferentie het jaar 2015 als termijn is genoemd waarop het aantal mensen op de wereld dat honger lijdt, gehalveerd moet zijn en dat dit doel kennelijk nog lang niet verwezenlijkt is,
- H. overwegende dat de problemen van voedselschaarste vaak zijn verergerd door slecht bestuur en corruptie,
- I. overwegende dat de economie van de armste landen grotendeels is gebaseerd op de primaire sectoren, met name de landbouw, die de meeste arbeidsplaatsen verschaft,
- J. overwegende dat voedselhulp op zich geen geschikt instrument is om op de lange termijn tot een veilige voedselvoorziening te komen, maar van essentieel belang blijft voor het opvangen van ongekende en onvoorspelbare humanitaire crises,
- K. overwegende dat de beste manier om tot een veilige voedselvoorziening op de lange termijn te komen – hetgeen van wezenlijk belang is voor de MOL die behoefte hebben aan binnenlandse bescherming om hun eigen landbouw te kunnen verstevigen - de uitvoering is van een breed, op een duurzame groei en een vermindering van de armoede gericht beleid, en dat het wegnemen van belemmeringen voor de handel met de armste landen een essentieel onderdeel van dit beleid is,
- L. overwegende dat overheidsdiensten een essentiële rol kunnen spelen bij de bestrijding van de ondervoeding en ten voordele van duurzame ontwikkeling,
- M. overwegende dat in een groot aantal minst ontwikkelde landen (MOL) de tot dusver door de EU vastgestelde handelsbeleidsmaatregelen niet hebben geleid tot vermindering van de economische en sociale kloof tussen deze landen en andere ontwikkelingslanden, alsmede

de industrielanden,

- N. overwegende dat de meeste MOL niet in staat zijn gebleken tot invoering van de structurele veranderingen in hun economieën die essentieel zijn, willen zij zich losmaken uit de MOL-categorie,
- O. overwegende dat de markttoegang zonder heffingen en zonder kwantitatieve beperkingen voor producten die afkomstig zijn uit de MOL een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van de MOL door de aanmoediging van de ontwikkeling van de handel in deze producten,
- P. overwegende dat de EU de grootste exportmarkt is voor landbouwproducten uit ontwikkelingslanden,
- Q. overwegende dat de EU de grootste exportmarkt is voor landbouwproducten uit ontwikkelingslanden,
- R. overwegende dat de markteconomie moet worden gereguleerd, met inachtneming van de belangen van zo veel mogelijk betrokkenen,
- S. overwegende dat de handel van groot belang is voor het overleven van de op familiebedrijven gebaseerde landbouw en op de voedselautonomie en zelfvoorziening van de MOL,
- T. overwegende dat de invoer van sterk gesubsidieerde landbouwproducten in de minst ontwikkelde landen de plaatselijke producenten ontmoedigt en vaak ruïneert, en overwegende dat de landbouw in ontwikkelingslanden zou kunnen worden beschermd tegen lage wereldmarktprijzen,
- U. overwegende dat de minst ontwikkelde landen weinig concurrerende producten kunnen aanbieden op de wereldmarkt,
- V. overwegende dat het door de Commissie onlangs gestarte initiatief "alles behalve wapens", waarmee de voor de import van de 48 armste landen van de wereld geldende douanetarieven (m.u.v. wapens) moeten worden afgeschaft, een eerste signaal is in het handelsbeleid, en overwegende dat dit vergezeld moet gaan van andere maatregelen, zowel op handelsgebied als - meer in het algemeen - in verband met het samenwerkings- en ontwikkelingsbeleid, en dat er ook voor moet worden gezorgd dat deze maatregelen stroken met de overeenkomsten van Cotonou en de daarmee verband houdende handelsprotocollen, zodat gegarandeerde prijzen voor de voornaamste gevoelige producten voor de op kleine familiebedrijven gebaseerde economie, zowel in de noordelijke als zuidelijke landen, worden gehandhaafd,
- W. overwegende dat de Gemeenschap naast problemen van de markttoegang en het aspect van non-tarifering ook aandacht moet schenken aan problemen zoals knelpunten bij de voorzieningen en de concurrentiepositie, handelsrelevante sectoren, maatregelen ter

RC\487632NL.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev.

ontwikkeling van de handel, transfer van technologie, toegang tot informatie en globale netwerken, strategieën ter bevordering van investeringen en ontwikkeling van de particuliere sector,

- X. gezien het belang van regionale economische integratie en de hinderpalen hiervoor, met name het gebrek aan infrastructuur,
- Y. overwegende dat duurzame ontwikkeling in Doha is aangemerkt als algemene doelstelling in het kader van de onderhandelingen van de Wereldhandelsorganisatie,
- Z. overwegende dat de verklaring van Doha een aantal verplichtingen bevat om diverse specifieke problemen aan te pakken, die zijn geïdentificeerd als grote hinderpalen voor de ontwikkelingslanden om een billijker aandeel te verwerven in de wereldhandel, met name:
- onderhandelingen (op het gebied van landbouw) met het oog op een aanzienlijke verbetering van de markttoegang en een beperking van alle vormen van exportsubsidies,
 - onderhandelingen over de handel in diensten, die moeten worden gevoerd met het oog op de bevordering van de ontwikkeling van de minst ontwikkelde landen,
 - onderhandelingen over de markttoegang voor andere dan landbouwproducten waarvan de uitvoer voor ontwikkelingslanden van belang is,
 - de herbevestiging van de beginselen betreffende de speciale en onderscheiden behandeling van de ontwikkelingslanden, met name de minst ontwikkelde onder hen,
- AA. er bijzonder veel belang aan hechtend dat rekening wordt gehouden met wat in Doha is overeengekomen,
- BB. overwegende dat uit een recente analyse van de Wereldbank blijkt dat alleen al door liberalisering van de internationale handel meer dan 320 miljoen personen voor 2015 aan de armoede kunnen ontsnappen,
- CC. overwegende dat de hoge invoerrechten die de ontwikkelde landen heffen op producten uit ontwikkelingslanden (volgens Oxfam gemiddeld vier keer zo hoog als de invoerrechten die de ontwikkelingslanden heffen op de producten uit ontwikkelde landen) deze landen volgens ramingen van de Wereldbank circa 100 miljard euro kosten, ofwel het dubbele van wat zij aan hulp ontvangen,
1. verklaart ernstig bezorgd te zijn over de dreigende humanitaire rampen in de gehele wereld en verzoekt de EU en andere donoren snel en met omvangrijke hulp te reageren op de door het World Food Programme (WFP) gelanceerde Afrika Hunger Alert-campagne, de voedselhulp en humanitaire hulp aan de bedreigde regio's te vergroten en ook steun te verlenen aan inspanningen op de langere termijn om tot een onbedreigde voedselvoorziening te komen;

2. doet een beroep op de EU en andere donoren zich met spoed te gaan bezighouden met de negatieve sociaal-economische gevolgen van de HIV/aids-pandemie, met name in het gebied van zuidelijk Afrika, en meer spoed te zetten achter de trage uitbetaling van gelden die bestemd zijn voor het Wereldfonds inzake HIV/aids;
3. verklaart nog steeds ernstig bezorgd te zijn over de omvang van de voedselcrisis waarmee Zimbabwe en andere landen in zuidelijk Afrika worden geconfronteerd, en betreurt het dat het herverdelingsprogramma van land van Mugabe de voedselcrisis in dit gebied alleen maar heeft verergerd omdat het tot ineenstorting van de landbouwproductie en economie van Zimbabwe heeft geleid;
4. doet een beroep op de EU en andere donoren hun steun te geven aan pogingen middelen te vinden die vereist zijn voor het malen van genetisch gemodificeerde (GM) voedselhulp, om deze aanvaardbaar te maken voor de meeste landen die voedselhulp nodig hebben en te voorkomen dat binnenlands geproduceerde gewassen met GM-variëteiten vermengd raken;
5. verzoekt de EU en andere donoren hulp te bieden om tot logistieke verbeteringen in de bedreigde gebieden te komen - zoals bij tolheffing voor wegen, invoer/douaneprocedures en vervoersregelingen met derden - om een soepele en tijdige levering van voedselhulp te garanderen, met name met het oog op de gelijktijdige levering van zaaigoed;
6. meent dat de strijd tegen armoede en voedselonzekeerheid de structurele oorzaken van armoede in de ontwikkelingslanden moet aanpakken en vraagt bijgevolg om maatregelen ter bevordering van toegang tot land, water en middelen inzake biodiversiteit, maatregelen ter bevordering van een beleid dat plaatselijk steun verleent aan kleine bedrijven voor duurzame landbouw, alsook om de kwijtschelding van de schulden die meer dan 40% van het BBP van de MOL's opslorpen;
7. is van mening dat handelsbelemmeringen, subsidies en andere maatregelen die de handel ontwrichten, met name in sectoren zoals landbouw die voor de uitvoer van MOL van bijzondere betekenis zijn moeten worden geëvalueerd met het oog op beperking; waarschuwt ervoor dat de algemene kosten die ontstaan als de honger niet wordt uitgeroeid - in de vorm van conflicten, steeds opnieuw optredende noodsituaties, internationale misdaad, drugshandel, economische stagnatie, clandestiene migratie en voortijdige sterfte - enorm zijn;
8. is van mening dat de ontwikkeling van de internationale handel een uitermate doeltreffend instrument bij het streven naar een aanzienlijke vermindering van de armoede is gebleken, en dat het in de toekomst zo mogelijk nog doeltreffender kan worden ingezet, en verlangt uitgebreide strategieën ter ontwikkeling van de particuliere sector;
9. is tevreden met het besluit van de Raad vrije toegang te verlenen tot de markt van de Europese Unie voor alle producten uit de minst ontwikkelde landen, met uitzondering van wapens; wijst erop dat de situatie in de MOL kan worden verbeterd indien dit initiatief uiterlijk eind 2003 volledig ten uitvoer is gelegd en als de nodige begeleidende maatregelen worden genomen zoals technologieoverdracht en kwijtschelding van schulden, en wenst

RC\487632NL.doc

PE 326.583 }
 PE 326.585 }
 PE 326.586 }
 PE 326.587 }
 PE 326.591 } RC1/rev.

- ten slotte dat andere de industrielanden, met name de VS, soortgelijke maatregelen nemen;
10. doet een beroep op alle industrielanden nadien de bereidheid te tonen verdere concessies te doen op het gebied van markttoegang voor landbouwproducten uit de ontwikkelingslanden;
 11. verzoekt de Commissie de ontwikkelingslanden te helpen aan de normatieve criteria van de Europese Unie te voldoen, met name de normen inzake veiligheid op sanitair en fytosanitair gebied en inzake voedselveiligheid;
 12. wenst dat op de behoeften afgestemde hulp en bijstand wordt verleend in de vorm van knowhow ter verbetering van de duurzame landbouw in de MOL;
 13. verzoekt de FAO in samenwerking met internationale onderzoeksinstituten het landbouwkundig onderzoek en het onderzoek inzake nieuwe technologieën te bevorderen, met inbegrip van de biotechnologie die steeds moet worden aangepast aan de plaatselijke omstandigheden om bij te dragen tot verbetering van de landbouwproductiviteit in de ontwikkelingslanden;
 14. is van oordeel dat met het handelsbeleid van de EU getracht moet worden een duurzame ontwikkeling en billijke handelsregels te bevorderen en dat tevens de lokale productie en afzetcapaciteit van de MOL moet worden aangemoedigd, zodat aan de behoeften van hun bevolkingen kan worden voldaan;
 15. doet een beroep op de MOL om over te schakelen op een intraregionale duurzame ontwikkelingsstrategie waarbij rekening wordt gehouden met de werkelijke behoeften van de bevolkingen, dat wil zeggen: vermindering van de afhankelijkheid van de industrielanden en opbouw van binnenlandse en regionale markten;
 16. verzoekt de Commissie bij te dragen tot de regionale economische integratie van de minst ontwikkelde landen, met name via het EOF;
 17. is van oordeel dat de MOL hun economieën moeten beschermen en dienen over te gaan op een selectieve opening van markten ter ontwikkeling van een eigen industrie en om hun onafhankelijkheid op voedselgebied alsmede het voortbestaan en de ontwikkeling van hun kleine landbouwbedrijven te waarborgen;
 18. bevestigt nogmaals dat de in Monterrey genomen besluiten alle landen die hebben deelgenomen aan de Wereldvoedseltop van Rome moeten aanzetten tot nieuwe inspanningen;
 19. herinnert aan de gezamenlijke ministersverklaring van Doha, waarin is aangedrongen op het op gang brengen van een "ontwikkelingsronde" om een eerlijk en marktgericht handelsstelsel, met name in de landbouw, te ontwikkelen;
 20. meent dat het feit dat de leden van de Wereldhandelsorganisatie er in 2002 niet zijn in geslaagd - ondanks de Verklaring van Doha betreffende met de handel verband houdende intellectuele eigendomsrechten en volksgezondheid - een akkoord te bereiken over

verplichte toegang tot vitale geneesmiddelen, aan de ontwikkelingslanden en minst ontwikkelde landen een bijzonder ontmoedigend signaal stuurt over de prioriteiten van de onderhandelaars in de handelsbesprekingen, en dat dit bovendien een belemmering blijft voor het verlenen van dringend vereiste volksgezondheidszorg in deze landen;

21. onderstreept dat parlementair toezicht op het WTO-proces belangrijk is;
22. wenst dat de Commissie de MOL steunt bij de verbetering van hun capaciteit op het gebied van technologie, productie, administratie en logistiek, zodat ze hun vrije toegang tot de markten van de EU ten volle kunnen benutten en hun technologische vermogen kunnen ontwikkelen om tevens verwerkte producten te kunnen uitvoeren;
23. verzoekt de Commissie de MOL te helpen bij de tenuitvoerlegging van strategieën tot diversificatie van hun productie en uitvoer;
24. benadrukt dat marktopenstelling kan betekenen dat goederen vaker worden overgeslagen, zodat een grotere kans op fraude in verband met de regels van oorsprong ontstaat; verzoekt de Commissie en de lidstaten daarom technische bijstandmechanismen ter voorkoming van fraude te activeren;
25. verzoekt de Commissie en de ministers van EU en ACS voedselzekerheid en toegang tot hulpbronnen tot het belangrijkste punt in de onderhandelingen over de toekomstige handelsbetrekkingen tussen ACS en EU te maken;
26. verzoekt de Commissie haar steunprogramma's inzake de opleiding van de onderhandelaars van de ontwikkelingslanden te intensiveren en deze landen te helpen wat zij tijdens de onderhandelingen hebben verkregen, uit te voeren;
27. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, Commissie, de lidstaten, de covoorzitters van de Parlementaire Paritaire Vergadering ACS-EU, de WTO, het IMF, de Wereldbank en de VN.